

Kestävää kehitystä sitoumuksilla

Sitoumus2050- palvelun vuosijulkaisu 2024

Sitoumus2050-palvelun taustalla YK:n Agenda2030-tavoitteet

AGENDA2030

YK:n kestävän kehityksen Agenda2030-toimintaohjelma kattaa kaikki kestävän kehityksen ulottuvuudet: sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristöllisen. Suomen valtion tekemä kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus on keskeinen väline näiden globaalien tavoitteiden toteuttamiseksi Suomessa.

KONKREETTINEN TYÖKALU

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus on esimerkki Suomen tavasta toteuttaa kestävää kehitystä käytännössä. Sitoumustyö tuo yritykset, kansalaisyhteiskunnan toimijat ja julkisen sektorin yhteen ainutlaatuisella tavalla. Sitoumuksen takana on Suomen kestävän kehityksen toimikunta. Idea on yksinkertainen – konkreettisia tekoja, mitattavia tuloksia.

AKTIIVISTA RAPORTOINTIA

Sitoumuksen tekijät raportoivat sitoumustensa edistymisestä vapaaehtoisesti Sitoumus2050 -palvelussa. Raportit ovat suoraan nähtävissä kunkin sitoumuksen yhteydessä.

TEKOJA

Yhteiskuntasitoumuksessa eri toimijat sitoutuvat edistämään kestävää kehitystä kaikessa työssään ja toiminnassaan. Tämä toteutuu tekemällä toimenpidesitoumus Sitoumus2050.fi-palvelussa. Sitoumuksen on luotava uutta ja oltava mitattava sekä noudatettava kestävän kehityksen periaatteita. Sitoumuksen voi kohdistaa yhteen tai useaan tavoitteeseen.

KESTÄVÄN
KEHITYKSEN
TAVOITTEET
17 TAVOITETTA MAAILMAN MUUTTAMISEKSI

Sitoumus2050 – kestävän kehityksen sitoumusten kotipesä

Sitoumus2050-palvelu on vapaaehtoinen ja maksuton valtion tarjoama työkalu organisaation kestävyystyön kehittämiseen.

Palvelu auttaa kestävyystekojen tavoitteen asettamisessa, mittaamisessa ja raportoinnissa. Jo yli 3 000 tahoa on tehnyt vapaaehtoisen kestävän kehityksen sitoumuksen. Palvelun tavoitteelliset ja mitattavat sitoumukset ja green deal-sopimukset ovat myös helppo tapa viestiä organisaation työstä kestävän kehityksen eteen.

Sitoumus2050 -palvelu kannustaa kunnianhimoisten kestävän kehityksen tavoitteiden asettamiseen ja esittelee monipuolisesti Suomessa tehtävää vastuullisuustyötä.

TOIMENPIDESITOUMUKSET

GREEN DEAL -SOPIMUKSET

KIERTOTALOUDEN GREEN DEAL

YMPÄRISTÖMERKKISITOUMUS

RAVITSEMUSSITOUMUKSET

ELINTARVIKEALAN
MATERIAALITEHOKKUUDEN
SITOUMUS

RASISMIN VASTAINEN
KATTOSITOUMUS

Vuoden 2024 palkitut sitoumukset

Kestävän kehityksen toimikunta, valtioneuvoston kanslia, ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, valtion ravitsemusneuvottelukunta ja Ympäristömerkintä Suomi palkitsivat 7.5.2025 vuoden 2024 parhaat kestävän kehityksen sitoumukset.

Vuoden 2024 palkitut sitoumukset olivat:

- **Kestävän kehityksen toimenpidesitoumus:** Pääkaupunkiseudun Partiolaiset
- **Green deal sitoumus:** Väylävirasto
- **Kiertotalouden green deal:** Skanska
- **Ravitsemussitoumus:** Feelia
- **Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus:** Unicafe
- **Ympäristömerkkisitoumus:** Scandic
- **Rasismin vastainen sitoumus:** Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut

Sitoumukset 2024 lukuina

TOIMENPIDESITOUMUKSET

2921 Sitoumusten lukumäärä
23 Uutta toimenpidesitoumusta vuonna 2024
62 rasismiin vastaista sitoumusta vuonna 2024

RAVITSEMUSSITOUMUKSET

109 Liittyjää
6 Uutta sitoumusta vuonna 2024

YMPÄRISTÖMERKKISITOUMUKSET

9 Liittyjää
2 Uutta sitoumusta vuonna 2024

ELINTARVIKEALAN MATERIAALITEHOKKUUDEN SITOUMUS

18 Liittyjää
1 Uusi sitoumus vuonna 2024

GREEN DEAL –SOPIMUKSET

163 Liittyjää
2 Uutta sitoumusta vuonna 2024

KIERTOTALOUDEN GREEN DEAL SITOUMUKSET

13 Liittyjää vuonna 2024

VUODEN 2024
LOPUSSA
SITOUMUKSIA
OLI YHTEENSÄ

3 222

VUONNA 2024
TEHTIIN

109

UUTTA SITOUMUSTA

Sitoumustyytit

Kestävän kehityksen toimenpidesitoumus

SITOUMUKSISSA
MUKANA
VUONNA 2024
2 921
LIITTYJÄÄ

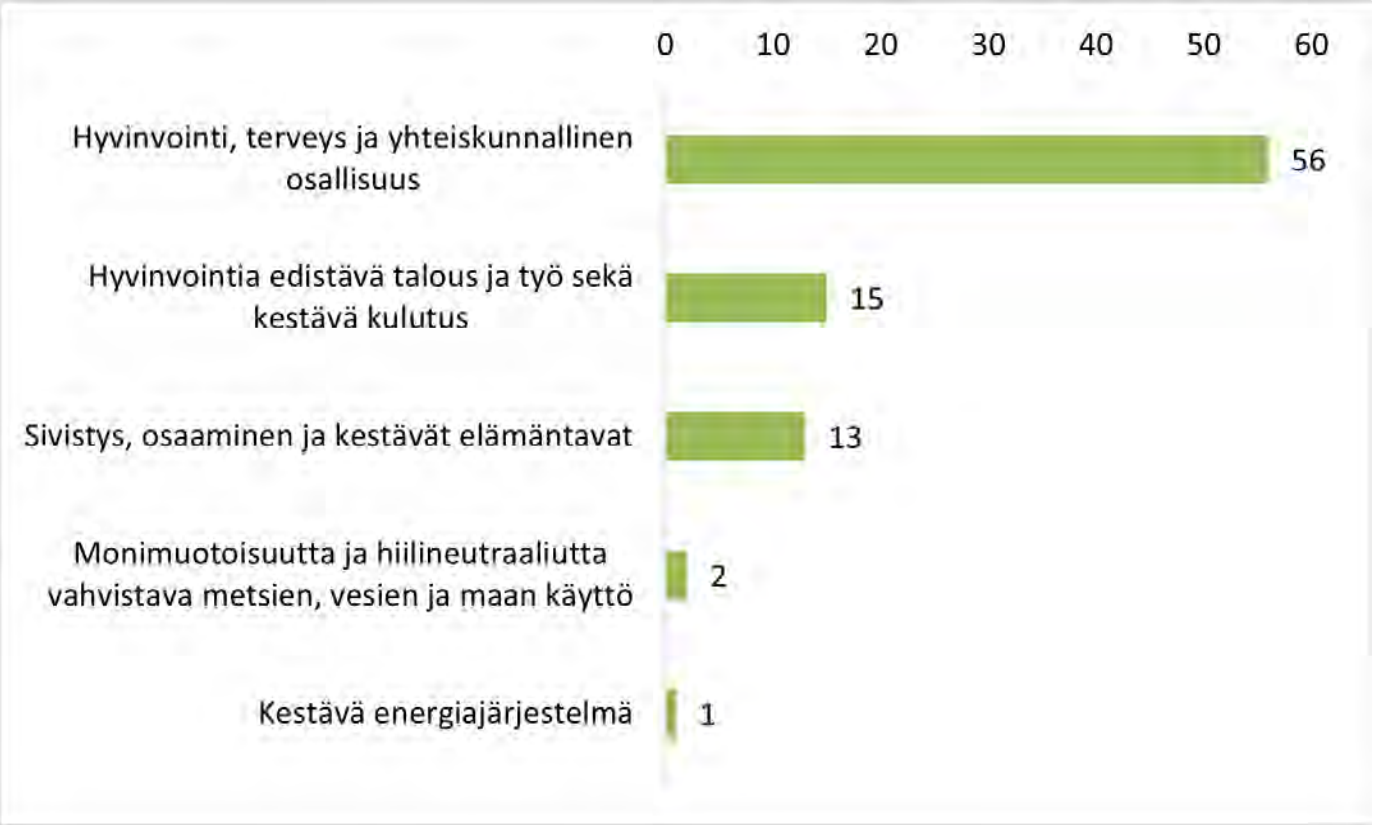
Yritykset, kunnat, valtion organisaatiot sekä erilaiset järjestöt ja yhteisöt voivat tehdä konkreettisen kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksen, jolla viedään eteenpäin Agenda 2030 kestävän kehityksen toimintaohjelman tavoitteita.

Toimenpidesitoumuksilla toimijat sitoutuvat omalta osaltaan edistämään yhteiskuntasitoumuksen tavoitteiden toteutumista. Sitoumuksen laatija asettaa sitoumukselleen tavoitteet, mittarit sekä aikataulun. Sitoumuksen on luotava uutta, oltava mitattava sekä noudatettava kestävän kehityksen periaatteita. Sitoumuksen voi kohdistaa yhteen tai useaan kestävän kehityksen muutosalueeseen.

Toimenpidesitoumuksen avulla organisaatio voi luoda myös kattositoumuksen. Siihen voi kutsua kumppanit mukaan kestävyystavoitteiden toteuttamiseen ja seurata yhteisen työn tulosten vaikutuksia.

Organisaatioiden toimenpidesitoumuksiin valitsemat muutosalueet vuonna 2024

Toimenpidesitoumukset edistävät Suomen kestävän kehityksen strategian muutosalueita

Kuva. Vuonna 2024 toimenpidesitoumuksiin sekä rasismin vastaiseen sitoumukseen liittyneiden sitoumukseensa merkitsemät kestävän kehityksen strategian muutosalueita. Arvot ovat lukumääriä.

Toimenpidesitoumuksissa mukana olevat organisaatiot kategorioittain vuonna 2024

Toimenpidesitoumuksen voi tehdä yritys, kunta, valtion organisaatio, erilaiset järjestöt ja yhteisöt – kaikki tahot ovat tervetulleita.

Kuva. Vuonna 2024 toimenpidesitoumuksiin sekä rasismiin vastaiseen sitoumukseen liittyneiden ilmoittama organisaatiotyyppi. Arvot ovat lukumääriä.

Rasismin vastainen kattositoumus: Me puhumme teoin -kampanjan sitoumus kannustaa konkreettisiin tekoihin, jotka purkavat rasismia.

KATTOSITOUMUKSESSA
MUKANA
VUONNA 2024
61
LIITTYJÄÄ

Valtioneuvosto julkaisi syksyllä 2023 yhdenvertaisuustiedonannon, jonka toimeenpanohankkeista yksi on rasismin vastainen kampanja. Kampanjan tavoitteena on kannustaa erilaisia toimijoita konkreettisiin tekoihin, jotka purkavat rasismia yhteiskunnassamme.

Kampanja tarjoaa mukaan tuleville toimijoille konkreettisia tekoja, joilla saadaan muutosta aikaan. Siihen osallistuvat toimijat tekevät sitoumuksen ja valitsevat omaan organisaatioonsa soveltuvat toimenpiteet Kestävän kehityksen Sitoumus2050 –verkkopalvelussa.

Vuoden 2024 aikana 61 erilaista organisaatiota liittyi rasismin vastaiseen kattositoumuksen Sitoumus2050-palvelussa. Kampanja jatkuu aktiivisena hallituskauden loppuun saakka.

Me puhumme teoin –kampanjasta lisätietoa sekä kaikki mukaan sitoutuneet organisaatiot löydät kampanjan verkkosivuilta toimirasismiavastaan.fi

Green deal -sopimukset ratkovat täsmähaasteita

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

SOPIMUKSISSA
MUKANA
VUONNA 2024

163
LIITTYJÄÄ

MIKÄ ON GREEN DEAL?

Green deal on vapaaehtoinen sopimus valtion ja elinkeinoelämän tai esimerkiksi kuntasektorin välillä.

Ympäristöministeriö hallinnoi sopimuksia. Tavoitteena on yhdessä edistää kestävä kehityksen tavoitteita. Green deal -sopimusten avulla:

- Etsitään ratkaisuja muun muassa ilmastohaasteisiin vastaamiseen ja kiertotalouden edistämiseen Suomessa. Sopimusten avulla voidaan tehostaa lainsäädännön toimeenpanoa tai täydentää lainsäädäntöä.
- Sopimuksissa voidaan esimerkiksi asettaa lainsäädäntöä ankarampia tavoitteita sekä toteuttaa tiettyjen tavoitteiden saavuttaminen ilman lisäsääntelyä.
- Yksittäiset yritykset ja yhdistykset voivat liittyä sopimukseen tekemällä sitoumuksen Sitoumus2050.fi-sivustolla.

Green deal -sopimuksia on laadittu seuraavista teemoista:

- ✓ Muovikassien vähentäminen
- ✓ Autoala
- ✓ Öljyjätehuolto
- ✓ Työkoneala
- ✓ Kestävä purkaminen
- ✓ Päästötön työmaa
- ✓ Kestävät hankinnat
varhaiskasvatuksessa
- ✓ Rakentamisen muovit
- ✓ Yhdyskuntajäteveden puhdistaminen
- ✓ Muoviset annospakkaukset

Arviointeja green deal -sopimuksista:

- ✓ jäteöljy, päästöttömät työmaat, autoala, työkone, muovikassi, autoala

Kiertotalouden green deal -sitoumuksilla kohti hiilineutraalia kiertotalousyhteiskuntaa 2035

GREEN DEAL
SAI VUONNA 2024

13
LIITTYJÄÄ

Syksyllä 2024 julkaistu Kiertotalouden green deal on strateginen sitoumus, jossa toimijat sitoutuvat edistämään Kiertotalousohjelman luonnonvaratavoitteita, hiilineutraaliutta ja kestävää taloutta vuoteen 2035 mennessä.

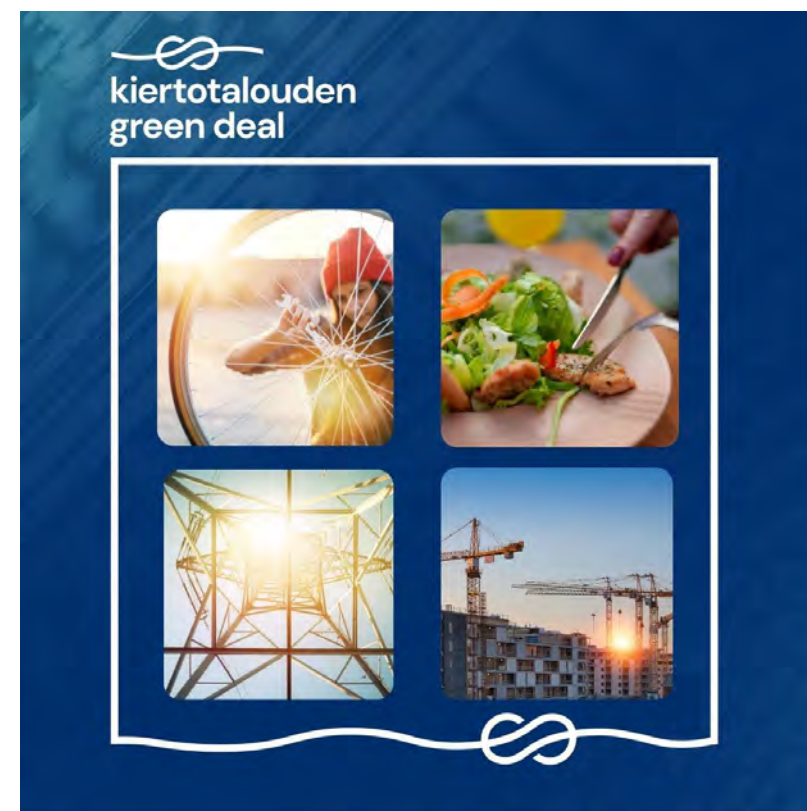
Sitoumuksilla edistetään kiertotaloussiirtymää viidellä muutosalueella:

1. Resurssiviisas rakennettu ympäristö
2. Kiertotalouteen perustuva teollisuus
3. Kestävä kulutus ja liiketoiminta
4. Materiaalitehokas energiajärjestelmä
5. Uudistava ruokajärjestelmä

Ympäristöministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön johtama Kiertotalouden green deal on tarkoitettu yrityksille, toimialoille, kunnille ja maakunnille. Sitoumusten valmisteluun ja yhteistyöhön on tarjolla tukea kotipesiltä: Kiertotalous-Suomelta sekä Finnish Green Building Councililta. Tutkijoista koostuva ryhmä arvioi sitoumukset ennen niiden hyväksymistä.

Sitoumukset julkaistaan ja raportoidaan Sitoumus2050.fi -palvelussa.

Lisätietoa: ym.fi/kiertotalouden-green-deal

Ravitsemussitoumukset edistävät terveyttä ja hyvinvointia

SITOUMUKSESSA
MUKANA
VUONNA 2024

109
LIITTYJÄÄ

Ravitsemussitoumus on suomalainen toimintamalli, joka kannustaa ruoka-alan toimijoita sekä sidosryhmiä parantamaan ruokavalion ravitsemuslaatua sekä edistämään ravitsemusvastuullisia toimintatapoja. Sen visio on, että kaikkien on helppo nauttia ravitsemussuositusten mukaista ruokaa Suomessa.

Esimerkkejä viime vuosina tehdyistä ravitsemussitoumuksista:

COMPASS GROUP

Kehittää uutta reseptiikkaa siten, että 50 % kaikesta kehitetystä reseptiikasta täyttää sydänmerkkikriteerit.

K-RYHMÄ

Sitoutuu vähentämään suolaa, sokeria, tyydyttynyttä rasvaa tuotteissaan ja lisäämään kasvisten, marjojen ja hedelmien kulutusta sekä lisäämään K-ryhmän omia Sydänmerkkituotteita.

FEELIA

Lisäsi valikoimiinsa 45 Sydänmerkkituotetta. Sydänmerkkituotteet ovat ravintoarvoiltaan parempi valinta oman tuoteryhmänsä sisällä.

SNELLMAN PRO

Sitoutuu tuottamaan Sydänmerkillä varustettua pääruokareseptejä ammattikeittiöiden käyttöön.

Elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumus: Hiilineutraalisuutta ja kiertotaloutta edistämässä

SITOUMUKSESSA
MUKANA
VUONNA 2024

18
LIITTYJÄÄ

Elintarvikeala solmi toisen materiaalitehokkuuden sitoumuksen vuosille 2022–2026.

Sitoumukseen liittyvät yritykset valitsevat toimintansa kannalta mielekkäimmät toimet, joilla ne tehostavat materiaalien käyttöä ja vähentävät esimerkiksi ruokahävikkiä ja muovin käyttöä elintarvikepakkauksissa.

Sitoumukset julkaistaan ja raportoidaan Sitoumus2050.fi-palvelussa.

Vuoden 2023 raportoidut tulokset:

121 toteutettua materiaalitehokkuutta parantavaa toimenpidettä.

537 tonnia vähemmän ruokahävikkiä.

Lähes 4 miljoonaa € kustannussäästöjä yrityksille.

Ympäristömerkkisitoumus kannustaa hankkimaan ympäristöä vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluita

SITOUMUKSESSA
MUKANA
VUONNA 2024

9
LIITTYJÄÄ

Loppuvuonna 2022 julkaistu Ympäristömerkkisitoumus on tarkoitettu työkaluksi hankintayksiköille ja hankintoja tekeville yksityissektorin toimijoille.

Sitoumus kannustaa organisaatioita hankkimaan ympäristöä vähemmän kuormittavia tuotteita ja palveluita sekä motivoi yrityksiä tuomaan markkinoille kestävämpiä vaihtoehtoja.

Ympäristömerkkisitoumuksen tekijä sitoutuu edistämään virallisten ympäristömerkkien, Joutsenmerkin ja EU-ympäristömerkin, käyttöä hankinnoissaan. Sitoumuksen visio on, että tulevaisuudessa yhä useampi hankintoja tekevä organisaatio edellyttää hankittavalta tuotteelta tai palvelulta kolmannen osapuolen valvomaa luotettavaa ja virallista ympäristömerkkiä.

Sitoumukset julkaistaan ja raportoidaan Sitoumus2050.fi –palvelussa.

Miksi sitoumus kannattaa tehdä?

Miksi tehdä sitoumus?

Tulosten näkyväksi tekeminen – helppo ja vaikuttava tapa viestiä

- ✓ Sitoumus on konkreettinen tapa toteuttaa organisaation vastuullisuutta.
- ✓ Helppo toteuttaa – jokainen organisaatio räätälöi omaan toimintaansa sopivaksi.
- ✓ Julkinen sitoumus tekee organisaation vastuullisuustyön näkyväksi sen sidosryhmille.
- ✓ Sitoumuksen tekeminen on maksutonta

Jatkuvuus ja raportointi – tulosten seuranta ohjaa kestävyystyötä

- ✓ Sitoumus kannustaa organisaatioita systemaattiseen ja tavoitteelliseen lähestymistapaan kestävyystyössä.
- ✓ Palvelu ilmoittaa kun on aika raportoida, mikä kannustaa toimenpiteiden mittarointiin ja kehittämiseen.
- ✓ Sitoutuminen tulosten jatkohyödyntämiseen – saavutetut tulokset eivät jää tai unohdu vaan niiden hyödyntäminen jatkuu konkreettisoin askelin.

Sitoumus2050-palvelusta näkyvyyttä – keskitetty palvelu kokoaa kestävyystyötä

- ✓ Pääministerin johtama Kestävän kehityksen toimikunta ja valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva seuraavat sitoumuksia sekä viestivät niistä.
- ✓ Edistyksellisiä sitoumuksia palkitaan ja nostetaan esiin vuosittain.
- ✓ Kaikkien nähtävillä olevat sitoumukset helpottavat viestintää myös johdon ja päättäjien suuntaan.
- ✓ Poikkihallinnollinen palvelu kokoaa samaan palveluun eri sitoumustyyppejä.

Sitoumukset tukevat liittyjiä kestävyystyössä ja avoimuudessa

Kestävän kehityksen sitoumukset ja green deal -sopimukset tuovat etuja niihin liittyville organisaatioille. Sitoumus2050-kyselytutkimukseen (2025) vastanneiden mielestä:

- Vapaaehtoiset sitoumukset tukevat organisaation kestävyystyötä **4,02 /5**
- Sitoumukset auttavat ulkoisessa viestinnässä **4,04 /5**
- Sitoumus-palvelun avoimuus tukee kestävyystyötä **4,08 /5**

1 täysin eri mieltä – 5 täysin samaa mieltä.

LUT-yliopisto ja Turun yliopisto kokosivat 2025 havaintoja kolmesta erilaisesta aineistoista, joissa tarkasteltiin kokemuksia palvelusta kestävyysasioiden organisoinnissa ja sen merkityksestä organisaatiolle.

Sitoumuksista sanottua

"Kun sitoumukset ovat avoimia, näkee, että oma, ehkä pieneltä tuntuva teko, on osana suurempaa muutosta. Että pienistä puroista syntyy isompi virta."

"Sitoumuksen tekemisen hyödyt toteutuvat vasta, jos sitoutuminen on aitoa, rehellistä ja läpinäkyvää ja koko organisaation läpileikkaava moraalisen ajattelun ja tekemisen malli."

"Sitoumus auttaa uutta strategiaa tehdessä. Sitoumus motivoi muita järjestöjä tekemään sitoumuksia."

Sitaatteja LUT-yliopiston ja Turun yliopiston aineistoihin vastanneilta organisaatioilta.

Tule mukaan, tee sitoumus

Näin teet sitoumuksen kolmella selkeällä askeleella
Sitoumus2050.fi-palvelussa.

1

VALITSE TAVOITTEET JA TEE SITOUMUS

Valitse organisaatiollesi olennainen yksi tai useampi kestävä kehityksen tavoite ja sille sopiva sitoumustyyppi. Sitoudu konkreettisiin toimenpiteisiin valittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Aseta tavoitteet ja mittarit.

2

TOTEUTA

Julkaise sitoumus Sitoumus2050.fi-palvelussa. Viesti sitoumuksesta sidosryhmien kanssa. Lunasta sitoumus käytännön teoilla.

3

MITTAA

Mittaa edistymistä ja raportoi Sitoumus2050-palvelussa. Palvelu lähettää muistutuksia määrittelemälläsi aikavälillä.

TAI TEE KATTOSITOUMUS

Tee oma toimenpidesitoumus ja kutsu valitsemasi kumppanit toteuttamaan yhteisiä kestävä kehitystä toteuttavia tavoitteita. Asettakaa yhteiset tavoitteet ja seurantaan helpottavat mittarit.

**Jos tarvitset apua sitoumukset tekemisessä,
ota yhteyttä:**

sitoumus2050@motiva.fi

kestavakehitys.vnk@gov.fi